

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Dumitru Josan în numele inculpaților, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014, în cauza penală privindu-i pe

CRISTEA Simion Iacob, născut la 09 aprilie 1982,
originar și domiciliat în s. Râspopeni, r-nul Șoldănești;

RAPCEA Ion Ion, născut la 31 august 1981,
originar și domiciliat în s. Râspopeni, r-nul Șoldănești.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.07.2011 – 19.07.2013;

Instanța de apel: 07.10.2013 – 10.10.2014;

Instanța de recurs: 24.03.2015 – 29.04.2015.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 iulie 2013, Cristea S. și Rapcea I., au fost recunoscuți vinovați și condamnați în temeiul art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 4 ani închisoare pentru fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată inculpaților a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Rapcea I., în luna noiembrie 2009, aflându-se în r-nul Șoldănești, acționând cu consimțământul persoanei, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Cristea S. au îndemnat-o pe Brînza E. la prostituție în Grecia. Ulterior, s-au deplasat împreună cu ultima la secția de pașapoarte din mun. Chișinău, unde au achitat pentru perfectarea în timp de 10 zile a pașaportului național pentru aceasta.

La 01.12.2009, Cristea S. și Rapcea I., au însoțit-o pe Brînza E. la secția de pașapoarte,

de unde au ridicat pașaportul pe numele acesteia cu seria și nr. B 0329926.

Ulterior, aproximativ în prima jumătate a lunii ianuarie 2010, Cristea S. și Rapcea I., întru realizarea intențiilor sale infracționale de transportare a lui Brînza E. în Grecia, au organizat perfectarea vizei de intrare și ședere pe teritoriul țărilor membre ale spațiului Schengen. Apoi, la 15.01.2010, Cristea S. și Rapcea I., au organizat transportarea părții vătămate la locul de destinație, procurându-i din cont personal bilet la microbusul cu ruta spre Italia. Ajungând în Italia, Brînza E., benevol a procurat bilet pentru vapor spre Grecia, or. Patra. După care, ajungând în Grecia, or. Patra, Brînza E. a fost întâlnită de o persoană de origine ucraineană pe nume „Dima”, care a transportat-o în or. Atena, Grecia, adăpostind-o într-o casă din aceeași localitate, unde a prestat servicii sexuale timp de 10 zile.

Rapcea I. aproximativ în perioada lunii decembrie 2009, aflându-se în mun. Chișinău, acționând prin înțelegere prealabilă cu Cristea S. au îndemnat-o pe Vîhrist E., la practicarea prostituției în Grecia.

Ulterior, la sfârșitul lunii decembrie 2009, Cristea S. și Rapcea I., pentru organizarea transportării lui Vîhrist E. în Grecia, au solicitat și au primit de la aceasta buletinul de identitate, pașaportul cetățeanului RM, certificatul de naștere pe numele acesteia și un certificat de la primăria s. Zahorna, r-nul Șoldănești, care confirma faptul că ea domiciliază în localitatea respectivă, acte necesare în scopul perfectării vizei.

Ulterior, aproximativ la începutul lunii ianuarie 2010, Rapcea I. împreună cu Cristea S., au organizat perfectarea pe numele acesteia a vizei de intrare și ședere pe teritoriul țărilor membre ale spațiului Schengen. Apoi, tot la începutul lunii ianuarie 2010, Cristea S. și Rapcea I., au adăpostit-o pe Vîhrist E., pentru două zile, într-un apartament situat în mun. Chișinău, pînă la transportarea ei în țara de destinație. După aceasta, la data de 16.01.2010, Cristea S. împreună cu Rapcea I., cu consimțământul lui Vîhrist E., au organizat transportarea ei la locul de destinație, procurându-i bilet la microbusul cu ruta Chișinău-România-Ungaria-Slovenia-Italia și au transportat-o în mun. Chișinău, în locul de unde se pornește rutiera.

În continuare, Cristea S., în comun acord cu Rapcea I., aflându-se în mun. Chișinău, în locul pornirii rutierei spre Italia, i-au dat instrucțiuni Vîhrist E. cu privire la modalitatea de intrare pe teritoriul Greciei, unde aceasta urma să fie întâlnită de către alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală și i-a transmis bani în sumă de 400 euro, pentru cheltuielile necesare de drum. Ajungând în Italia, ultima a procurat bilet la vapor și s-a deplasat în Grecia, or. Patra, unde a fost întâlnită de o persoană de origine ucraineană pe nume „Dima”, care a transportat-o în or. Atena, Grecia, adăpostind-o într-o casă din aceeași localitate, unde a prestat servicii sexuale timp de 20 zile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal, proxenetismul adică *îndemnul și determinarea la prostituție săvîrșite față de două persoane*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către apărătorul Prodan L., în interesele inculpaților Cristea S. și Rapcea I. și de acuzatorul de stat.

3.1 Acuzatorul de stat, în apelul declarat, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cristea S. și Rapcea I. să fie recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2), lit. b) și d) Cod penal, stabilindu-le pedeapsa a câte 12 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani.

În opina procurorului, sentința contestată este ilegală sub aspectul aprecierii eronate de către instanța de fond a probelor administrate, acestea din urmă demonstrând indubitabil că starea de vulnerabilitate a părților vătămate, situație despre care inculpații cunoșteau și de care au abuzat în scopuri criminale, element al laturii obiective, este suficientă pentru a încadra acțiunile inculpaților în baza art. 165 Cod penal. Din materialele dosarului reiese că inculpații, cunoscând despre starea de vulnerabilitate a părților vătămate, le-au determinat, inclusiv prin înșelăciune, de a practica prostituția.

3.2. Avocatul Prodan L., în apelul declarat în interesele inculpaților, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cristea S. și Rapcea I. să fie achitați de cele incriminate, invocând că instanța de fond nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014, apelul declarat de avocatul Prodan L. în interesele inculpaților Cristea S. și Rapcea I., a fost respins, ca nefondat, iar apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia Cristea S. și Rapcea I., au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, la 8 ani închisoare pentru fiecare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că, judecând apelurile înaintate, audiind participanți la proces, raportând situația de fapt la cea de drept, cercetînd argumentele invocate de părți, în coraport cu materialele dosarului penal, s-a ajuns la concluzia că apelul declarat de către avocatul Prodan L. în interesele inculpaților este nefondat și pasibil de a fi respins, iar apelul declarat de către procuror urmează a fi admis, cu casarea sentinței și dispunerea condamnării lui Cristea S. și Rapcea I. în baza art. 165 alin. (2), lit. b) și d) Cod penal, trafic de ființe umane, adică *recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanei, fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială, săvîrșită în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, prin înșelăciune, abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra a două persoane și de mai multe persoane.*

Prin urmare, instanța de apel a considerat reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpaților în baza art. 220 Cod penal, drept neîntemeiată și contrară probelor administrate în cauză. Mai mult, instanța de apel a apreciat depozițiile inculpaților cu referire la nerecunoașterea vinovăției lor, drept o metodă de autoapărare și evitare a pedepsei pentru infracțiunea comisă.

Totodată, făcînd referire la soluția adoptată de instanța de fond, privind reîncadrarea acțiunilor inculpaților instanța de apel a atras atenția că această soluție este contradictorie situației de fapt, fiind bazată pe o interpretare eronată a circumstanțelor de fapt, raportate la

cele de drept, iar faptul că relațiile dintre inculpați și Vîhrist E. și Brînză E. erau benevole, nu poate fi reținut în contextul constatării faptei de proxenetism, după cum s-a invocat de către instanța de fond, or, caracterul benevol al relațiilor dintre inculpați și pătimate, precum și consimțământul acestora a fost afectat de înșelăciune, avînd în vedere că părțile vătămate, nu au conștientizat pe deplin caracterul relațiilor dintre acestea și inculpați, care folosind intenționat situația creată, cînd părțile vătămate căutau de lucru, încredințîndu-le că le va găsi, le-a propus de a se ocupa cu prostituția.

În opinia instanței de apel a fost realizată și partea laturii obiective ce ține de transportare, transfer, adăpostire și primire a părților vătămate, avînd în vedere că însuși părțile vătămate au confirmat că după perfectarea actelor au fost duse într-un apartament din mun. Chișinău, ulterior transportate de către Cristea S., la rutiera ce se îndrepta spre Grecia.

De asemenea, a fost realizat, în opinia instanței de apel, și scopul de exploatare sexuală comercială, or, faptul dat a fost confirmat chiar și de către părțile vătămate Vîhrist E. și Brînză E., care au menționat că inițial, cînd s-au adresat către Rapcea I. pentru a li se găsi ceva de lucru, acesta propunîndu-le să presteze servicii sexuale contra plată în Grecia, le-a comunicat că ele urmează să restituie o sumă de 3500 euro, sumă ce urma a fi restituită de pătimate în cadrul serviciilor prestate în Grecia.

Așadar, este indubitabil faptul că inculpații cunoșteau că starea materială a victimelor era una precară, astfel abuzînd de poziția de vulnerabilitate a acestora, au perfectat actele pătimitelor, le-au transportat și adăpostit în vederea atingerii scopului infracțional pus inițial, de traficarea a acestora.

Pe cale de consecință, instanța de apel, a conchis că aceste circumstanțe dezvăluite supra, denotă real, clar și rațional existența în acțiunile inculpaților a infracțiunii de trafic de ființe umane, iar încadrarea juridică făcută de instanța de fond în acest caz, fiind una contradictorie situației de fapt.

În partea ce ține de chestiunea individualizării pedepsei, instanța de apel ghidîndu-se de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, a concluzionat asupra aplicării față de inculpați a unei pedepse principale sub formă de închisoare în cuantum de 8 ani, care se consideră a fi echitabilă faptei săvîrșite și urmărilor prejudiciabile urmate, și a unei pedepse complimentare - privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

6. Avocatul Josan D. acționînd în numele inculpaților Cristea S. și Rapcea I. a atacat decizia instanței de apel, cu recurs ordinar, solicitînd casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea celor invocate, recurentul face trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, menționînd că instanța de apel eronat a dispus recalificarea acțiunilor inculpaților din prevederile art. 220 în cele ale art. 165 Cod penal, dat fiind că, în viziunea apărării, instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Or, titularul cererii de recurs opinează că, în baza tuturor probelor administrate în procesul judecării cauzei, inclusiv reieșind și din depozițiile părților vătămate, instanța de fond corect a stabilit faptul că victimele au fost preîntâmpinate și știau despre faptul că vor practica prostituția în Grecia, ceea ce dovedește prezența înlesnirii prostituției și exclude

înșelăciunea, ca semn al traficului de ființe umane. Victimele știind despre o eventuală atragere în practicarea prostituției au avut libertatea deplină de sine stătător să refuze plecarea în Grecia și să evite practicarea prostituției.

Referirea acuzatorului de stat la starea de vulnerabilitate a victimelor, care instanța de apel a pus-o la baza recalificării acțiunilor inculpaților, nu poate fi imputată ultimilor deoarece deși în materialele dosarului există probe că victimele sunt din familii vulnerabile, cu nimic nu este dovedit faptul că inculpații cunoșteau acest lucru și îl foloseau în activitatea lor criminală. Este stabilit cu certitudine că Cristea S. de mult timp locuia și lucra în Chișinău, și pe victime nu le-a cunoscut până în luna decembrie 2009, nu a știut care este starea lor, cu atât mai mult că Vâhris E. e din alt sat, nu din Răspopeni.

Recurentul mai specifică că nu poate fi imputată inculpaților nici recrutarea victimelor, ca semn al traficului de ființe umane, deoarece recrutarea înseamnă acțiunea inculpaților în stabilirea persoanelor și atragerea lor în scopurile criminale, însă reieșind din materialele cauzei și Brânză E., și Vâhris E. au declarat că ele din propria inițiativă s-au apropiat de Rapcea I. și l-au rugat să le găsească un loc de lucru, ceea ce demonstrează subsidiar că relațiile sexuale și practicarea prostituției au fost benevole și nu impuse de inculpați, or, din dispoziția art. 165 rezultă că persoana urmează a fi constrânsă la practicarea prostituției, fapt ce nu este stabilit în situația dată.

Din aceste considerente, se opinează că acțiunile inculpaților urmează a fi calificate în conformitate cu prevederile art.220 Cod penal, deoarece în acțiunile lor se atestă prezența îndemnului de a practica prostituția de către o altă persoană, nu traficarea de persoane.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că potrivit textului recursului declarat de avocatul Josan D., în numele inculpaților, acesta invocă drept temei pct. 6) și 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Așadar, recurentul și-a întemeiat recursul în baza pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, menționând că hotărîrea instanței de apel nu cuprinde o motivare corespunzătoare, iar instanța a examinat unilateral probele, bazîndu-se pe cele invocate de acuzatorul de stat și ignorînd aprecierea probelor prezentate de apărare.

Însă, în raport cu textul hotărîrii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului apărătorului și admiterea apelului acuzatorului de stat.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, celor recercetate în cadrul ședinței instanței de apel, probelor noi invocate de partea apărării și conform materialelor din dosar, ajungînd la concluzia că sentința atacată urmează a fi menținută în vigoare, ca fiind legală, întemeiată și motivată.

Instanța de apel judecînd cauza în fapt și în drept, a audiat inculpații Cristea S. și Rapcea I., a dat citire declarațiilor părților vătămate: Brînză E. și Vihrist E., martorului Codreanu T., a cercetat toate probele prezentate de părți și actele cauzei și, în conformitate cu prevederile 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinenței și concludentii, atît cele ale apărării, cît și cele ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre respingerea apelului declarat de apărătorul inculpaților, ca nefondat, să fie una corectă și întemeiată și admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat. Soluția adoptată, la caz, de instanța de apel, este pe deplin confirmată prin ansamblul de probe expuse și analizate în hotărîrea atacată, iar probatoriul administrat coroborînd în ansamblul, confirmă vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

La baza condamnării lui Cristea S. și Rapcea I. au fost puse:

- declarațiile părților vătămate: Brînză E. și Vihrist E.;
- declarațiile martorilor: Codreanu T., Brînză T., Brînză E., Cazacu O., Gujuman F., Spatari E., Ciobanu S., Cepraga E.;
- informația parvenită de la Serviciul de Grăniceri cu privire la traversarea frontierei de stat de către Brînză E. și Vihrist E., prin care se confirmă faptul că ele au ieșit din țară ambele la 16.01.2010, cu aceeași unitate de transport (vol. I, f.d.38-52);
- procesul-verbal de examinare a obiectelor, prin care a fost supus examinării informația parvenită de la Serviciul de Grăniceri (vol. I, f.d.52-54);
- ordonanța de anexare la cauza penală a documentelor parvenite de la Serviciul de Grăniceri (vol. I, f.d.55);
- ordonanța și procesul-verbal de ridicare, prin care de la Brînză E. a fost ridicat titlul de călătorie, polița de asigurare medicală, buletinul informativ pentru deținuți, buletinul informativ pentru deținuții străini supuși expulzării, bilet avia electronic și document eliberat de autoritățile Greciei (vol. I, f.d.82-84);

- procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice a numerelor de telefon ce aparțin lui Rapcea I., Cristea S. și Brînza E., în rezultat fiind stabilită legătura telefonică între Rapcea I. și Cristea S. cu Brînza E. și Vîhrist E. (vol. I, f.d. 12-117);

- procesul-verbal de documentare a convorbirilor înregistrate și anexa la acesta cu reproducerea în scris a acestor convorbiri (vol. I, f.d. 133-140);

- procesul-verbal de examinare a obiectelor, prin care au fost supuse examinării documentele ridicate de la Brînza E. și telefoanele mobile ridicate de la Cristea S. și Rapcea I. (vol. I, f.d. 187-188);

- ordonanța de recunoaștere și anexare la cauza penală a obiectelor menționate în calitate de corpuri delictive (vol. I, f.d. 189-190);

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare, prin care de la Vîhrist E. a fost ridicat titlul de călătorie, cotorul de la biletul avia, bilet electronic și document pe 2 file eliberat de autoritățile Greciei;

- procesul-verbal de examinare a documentelor ridicate de la Vîhrist E.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul hotărîrii judecătorești atacate. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit de către instanța de recurs.

Cu referire la cele invocate de recurent privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, menționîndu-se că instanța de apel nu și-a motivat corespunzător decizia adoptată, dînd o apreciere unilaterală probelor cercetate și acordînd prioritate doar unor probe, în consecință, ajungînd pripit la concluzia de condamnare a lui Cristea S. și Rapcea I., în baza art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, instanța de recurs reține următoarele.

Verificînd materialele dosarului, în raport cu criticele invocate, Colegiul penal conchide asupra faptului, că acestea sunt vădit neîntemeiate și reiterează că, procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond. Prin urmare, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că, regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în cauza dată, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atît cele ale apărării, cît și cele ale acuzării, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția inculpaților Cristea S. și Rapcea I., de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 Cod penal, să fie una legală și întemeiată.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii, iar în ceea ce privește criticele recurentului precum că instanța a dat o apreciere unilaterală probelor, dînd prioritate doar

unora dintre ele, acestea sunt vădit nefondate, fiind combătute de materialele dosarului și rezultă din textul deciziei adoptate de instanța de apel.

Privitor la cele invocate de recurent precum că, instanța de apel la judecarea apelului declarat nu și-a motivat soluția corespunzător, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect ca aceasta se circumscrie încadrării juridice menționate în rechizitoriu, potrivit căreia Cristea S. și Rapcea I., a fost învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, trafic de ființe umane, adică *recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanei, fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială, săvârșită în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, prin înșelăciune, abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra a două persoane și de mai multe persoane.*

În continuare, din textul recursului declarat, instanța constată că recurentul invocă că, la caz, nu sunt probe care ar confirma prezența laturii obiective și laturii subiective a componentei de infracțiune prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, iar în ședința de judecată a instanței de apel, nu s-a constatat comiterea de către inculpați a acțiunilor de recrutare și transportare a părții vătămate, săvârșite în scop de exploatare sexuală comercială, prin abuz de poziție de vulnerabilitate a victimei, săvârșit de mai multe persoane. Așadar, partea apărării susține că, în ședința de judecată a instanței de apel, nu au fost prezentate și cercetate careva probe certe, pertinente și concludente, care ar dovedi comiterea acțiunilor încriminate inculpaților, iar faptele săvârșite de aceștia urmează a fi încadrate în baza art. 220 Cod penal, adică ca proxenetism, nu ca trafic de ființe umane.

Aceste critici ale recurentului se circumscriu erorii prevăzute de pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care, de altfel, a fost invocată de recurent și potrivit căreia hotărârea instanței de apel este pasibilă atacării cu recurs atunci când se constată că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Sub acest aspect, reieșind din sensul legislației în vigoare, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial, iar instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Însă, pentru o atare concluzie, trebuie să se țină seamă de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, iar dacă faptei i s-a dat o încadrare juridică în baza altei norme penale, înseamnă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În cauza deferită spre judecare, acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de către recurent.

Mai mult, la caz, se constată că instanța de apel a cercetat toate probele administrate în cauză și le-a dat o apreciere obiectivă, care în ansamblul, au confirmat vinovăția inculpaților în baza art.165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal constată că, instanța de apel, invocând corect comentariile din literatura juridică de specialitate, la analiza elementelor componente ale infracțiunii de trafic de ființe umane, și anume, noțiunea de recrutare, transportare și abuz de poziție de vulnerabilitate a victimei, întemeiat a ajuns la concluzia că, în acțiunile inculpaților sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 165 și nicidecum nu cele stipulate de art. 220 Cod penal, reținute în sarcina inculpaților de către prima instanță.

În viziunea instanței de recurs, în acțiunile ce i se incriminează lui Cristea S. și Rapcea I., se regăsesc elementele laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute anume de art. 165 alin. (2) Cod penal, care se formează din două categorii de acțiuni de sine stătătoare legate între ele. Prima categorie poate avea următoarele varietăți: recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea, primirea unei persoane. Acțiunile infracționale din a doua categorie pot fi realizate prin: amenințarea cu aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate sau abuz de putere. Pentru realizarea laturii obiective a traficului de ființe umane este necesară existența cel puțin a unei varietăți din prima categorie de acțiuni infracționale și cel puțin a uneia din a doua categorie de acțiuni menționate.

Astfel, Cristea S. și Rapcea I. le-au recrutat și transportat pe Brînza E. și Vîhrist E. în scop de exploatare sexuală prin abuz de poziție de vulnerabilitate, or, în acțiunile inculpaților sunt prezente elementele:

- *Recrutarea victimei*, care presupune racolarea, selectarea persoanelor traficate în vederea deplasării către punctul destinat și acest component este prezent în acțiunile inculpaților în raport cu părțile vătămate: Brînza E. și Vîhrist E., prin urmare, inculpații au îndemnat victimele la prostituție în Grecia și pentru aceasta s-au deplasat împreună cu ele la secția de pașapoarte din mun. Chișinău, unde au achitat pentru perfectarea în timp de 10 zile a pașapoartelor internaționale pentru acestea. Apoi le-au însoțit la secția de pașapoarte, de unde dînsele au ridicat pașapoartele, iar mai târziu au organizat perfectarea vizei de intrare și ședere pe teritoriul țărilor membre ale spațiului Schengen.

- *Transportarea*, prin care se înțelege deplasarea unei persoane dintr-un loc în altul în perimetrul unui stat sau peste frontieră, folosind diferite mijloace de transport ori pe jos. La caz, din declarațiile atât a inculpaților, cât și a părților vătămate se constată că, Cristea S. și Rapcea I., întru realizarea intențiilor sale infracționale, împreună și prin înțelegere prealabilă au organizat transportarea părților vătămate la locul de destinație, procurându-le din cont personal bilete la microbusul cu ruta Chișinău-România-Ungaria-Slovenia-Italia. După care, ajungând în Italia, Brînza E. și Vihrist E. benevol au procurat bilete pentru vapor spre Grecia, or. Patra, din banii care le-au dat inculpații și după ce au ajuns în Grecia, or. Patra, acestea au fost întâlnite de o persoană de origine ucraineană pe nume „Dima”, care le-a

transportat în or. Atena, Grecia, adăpostindu-le într-o casă din aceeași localitate, unde au prestat servicii sexuale.

- *Adăpostire victimei* este plasarea aceste într-un loc ferit pentru a nu fi descoperită de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane, care ar putea denunța traficantul, din declarațiile părții vătămate Vihrist E. rezultă ca aceasta a fost adăpostită de inculpați, pentru două zile, într-un apartament situat în mun. Chișinău, pînă la transportarea ei în țara de destinație.

- *Abuzul de poziția de vulnerabilitate* poate fi condiționată de diferiți factori cum ar fi: izolarea victimei, situația ei economică grea, psihică, afectarea familială sau lipsa de resurse sociale și altele. Abuzarea de situația de vulnerabilitate a victimei constituie element al traficului. Prin situația de vulnerabilitate a victimei urmează de înțeles orice tip de vulnerabilitate, fie ea psihică, afectivă, familială, socială sau economică. Se are în vedere ansamblul de situații disperate, care poate face un om să accepte exploatarea sa.

Astfel, starea de vulnerabilitate este prezentă și în speța deferită spre examinare, deoarece inculpații la momentul comiterii infracțiunii cunoșteau despre situația materială nefavorabilă a lui Brînza E. și Vihrist E., fapt care se confirmă prin declarațiile date de părțile vătămate, potrivit cărora se susține că aceasta se aflau într-o stare materială grea, nu erau încadrate în câmpul muncii, neavînd o sursă de venit stabil, din care considerente au acceptat plecarea în Grecia, pentru practicarea prostituției.

Potrivit dispoziției art. 165 Cod penal, nu contează dacă victima a dat sau nu consimțămîntul de a fi exploatată sexual, deoarece acordul ei nu a fost dictat de libera alegere, dar de starea ei de vulnerabilitate.

Latura subiectivă a infracțiunii menționate, se caracterizează prin vinovăția lui Cristea S. și Rapcea I. în formă de intenție directă, scopul urmărit de aceștia fiind interesul material, or victimele urmau să le întoarcă 3500 euro, pentru serviciile prestate de aceștia, adică pentru că le-au ajutat să plece peste hotare la muncă.

Așadar, Colegiul penal reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel referitor la faptul că consimțămîntul victimelor nu înlătură răspunderea penală a făptuitorilor, această împrejurare nu poate constitui temei de recalificare a acțiunilor inculpaților în proxenetism, or existența consimțămîntului la exploatarea sexuală nu exonerează inculpatul de răspundere penală pentru infracțiunea de trafic de ființe umane, de vreme ce dispoziția normei penale a traficului de ființe umane expres prevede „*cu sau fără consimțămîntul victimei*”.

Față de cele ce preced, Colegiul penal conchide că, nu poate fi susținută poziția apărării privitor la recalificarea faptelor comise de inculpați din prevederile art. 165 Cod penal, în cele ale art. 220 Cod penal și în susținerea acestei statuări se reiterează prevederile din pct. 15¹ din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 22.11.2004, nr. 37 - Cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii // *Buletinul CSJ a RM* 8/4, 2005, care stipulează că delimitarea dintre infracțiunea de trafic de ființe umane și cea de proxenetism, constă în:

a) Distanța dintre infracțiunea de trafic de persoane în scopul exploatării sexuale ori practicării prostituției, prevăzută de art.165 Cod penal, și cea de proxenetism, prevăzută de art.220 Cod penal, constă în obiectele juridice generice diferite ale celor două incriminări,

respectiv în valorile sociale diferite protejate de legiuitor prin textele incriminatorii: în cazul traficului de persoane aceasta fiind apărarea dreptului la libertatea de voință și acțiune a persoanei, iar în cazul proxenetismului – apărarea bunelor moravuri în relațiile de conviețuire socială și de asigurare licită a mijloacelor de existență;

b) În raport cu conținutul dispozițiilor legale menționate în art.220 Cod penal, pe de o parte, și art.165 Cod penal, pe de altă parte, infracțiunea de trafic de persoane se poate realiza numai prin acte de constrângere ori asimilate acestora;

c) În cazul când o persoană, fără a recurge la mijloace de constrângere, îndeamnă sau înlesnește practicarea prostituției, ori trage foloase de pe urma practicării prostituției, aceasta săvârșește infracțiunea de proxenetism, prevăzută de art.220 Cod penal;

d) În situația unor acte de recrutare, transportare, transferare, adăpostire sau primire a unei persoane, prin amenințare, violență, răpire, înșelăciune, abuz de autoritate, de starea de vulnerabilitate sau prin alte forme de constrângere, ori profitând de imposibilitatea altei persoane de a-și exprima voința, sau prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra altei persoane, în scopul exploatarei acestei persoane, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de persoane, prevăzute de art.165 Cod penal;

e) Proxenetismul se poate manifesta separat. El poate să se transforme în trafic de persoane ori să existe în cumul cu ultimul;

f) În cazul când acțiunile subiectului încep ca proxenetism, iar ulterior acesta acționează asupra aceleiași persoane prin modalitățile specificate la lit. d) al prezentului punct, se va constata săvârșirea atât a infracțiunii prevăzute de art. 220 Cod penal, cât și a infracțiunii prevăzute de art.165 Cod penal, în concurs real de infracțiuni.

Așadar, traficul este o infracțiune contra persoanei, impusă prin constrângere în diversele ei forme. Proxenetismul este o infracțiune contra sănătății publice și conviețuirii sociale. În fond, prin aceasta se delimitează traficul de persoane de proxenetism (există și alte particularități specifice fiecărei componente de infracțiune).

În consecință, instanța de recurs ține să mai menționeze și aceea că, instanța de apel, la stabilirea categoriei pedepsei și cuantumului acesteia în privința inculpaților, în vederea corectării și reeducării lor, a ținut seama în deplină măsură de motivele și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celor vinovați, de circumstanțele cauzei care atenuază și agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, aplicându-le o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani. Pedeapsă, pe care instanța de recurs o consideră legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

În atare situație, Colegiul penal apreciază că corect s-a conchis asupra faptului că scopul pedepsei penale prevăzute la art. 61 alin. (2) Cod penal, în speță, poate fi atins doar prin aplicarea față de inculpați a pedepsei sub formă de închisoare, cu executarea acesteia.

Pe cale de consecință, în contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că concluziile la care a ajuns instanța ierarhic inferioară privitor la vinovăția inculpaților sunt corecte și corespund materialului probator.

În virtutea considerentelor expuse supra, constatînd că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpaților Cristea S. și Rapcea I., nefiind identificată de instanța de recurs prezența vreunei erori judiciare, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei recurate, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate de către avocatul Josan D. în numele inculpaților în cererea de recurs ordinar deferit spre examinare.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dumitru Josan în numele inculpaților, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014, în cauza penală privindu-i pe Cristea Simion Iacob și Rapcea Ion Ion, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 29 mai 2015.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru